

Foto 1: Oranje-Nassau I

In 1965 werkten in de mijnbouw 24.046 mensen, de indirecte banen niet meegerekend. In de Oranje-Nassaumijnen daalden per 24 uur 5188 koempels af naar het ondergrondse mijnbedrijf.

Foto 2: Steenkool

De elf mijnen in deze regio hebben in totaal zo'n 472 miljoen ton kolen aan de aarde onttrokken. Genoeg steenkool om Amsterdam met een laag van acht meter steenkool te bedekken.

Foto 3: Piet Bernaards – oud-mijnwerker Staatsmijn Emma

“Wij tilden de stijlen zelf, met twee man. Soms meer dan 80 kilo per stijl. Kun je het je voorstellen? Ik zou nu nooit meer de mijn ingaan, maar toen was het normaal.” Piet kampt nog elke dag met de gevolgen van een kapotte rug.

Foto 4: Johan Heesbeen, oud-mijnwerker Staatsmijn Emma

Oud-mijnwerkers blikken met gemengde gevoelens terug op hun leven als koempel, maar over één ding zijn zij het eens: het ondergrondse kameraadschap vond je nergens anders. “We waren bovengronds soms eenlingen, maar zodra je in de lift stapte veranderde dat. Je keek naar elkaar om en je vertrouwde op elkaar. Het moest wel.”

Foto 5: De duifjes van Jos

Duivenmelken was een populaire hobby onder mijnwerkers. In veel van de achtertuinen in de koloniën stond een duiventil ('t doeffes) en er vonden volop wedstrijden plaats. Tegenwoordig zijn er nog maar weinig mensen actief in de duivensport. Het kost veel tijd en geld om duiven te trainen. Jos is een van de weinigen en staat iedere dag om vijf uur op om 'zijn duifjes' te verzorgen.

Foto 6: Yvonne Olynietsak, dansgroep Podlasie

Met de instroom van buitenlandse arbeiders deden nieuwe tradities en gewoonten hun intrede, zoals Poolse volksdansen die nog steeds worden uitgevoerd door de Brunssumse dansgroep Podlasie.

Foto 7: Villa Gluck Auf

De rijkdom die de mijnbouw bracht, was te zien in de luxe villa's die in het landschap verrezen, zoals deze oud-directeurswoning van de Lauramijn. Doorgaans gold: hoe hoger in functie, hoe dichter men bij de mijn woonde.

Foto 8: A. Bouzeriah, oud-mijnwerker op de Staatsmijn Emma

In 1964 werkten er 5654 buitenlandse mijnwerkers in de mijnen. Bouzeriah verbleef samen met honderden andere Marokkaanse koempels in speciaal ingerichte huizen voor arbeidsmigranten, de zogenaamde gezellenhuizen.